

1. Učební osnovy

1.1. Umění a kultura

Charakteristika vzdělávací oblasti

Oblast Umění a kultura je zastoupena Hudebním oborem, Výtvarným oborem a společným vzdělávacím obsahem integrujícího tématu Umělecká tvorba a komunikace.

Hudební obor vede žáka k porozumění hudebnímu umění. Vzdělávací obsah Hudebního oboru proto tvoří tři vzájemně provázané a podmíněné okruhy činností – produkce, recepce a reflexe, které žákovi umožňují hudebně se projevat jak při individuálních, tak i skupinových aktivitách, poznávat zákonitosti hudební tvorby, seznamovat se s různými funkcemi hudby, hodnotami a normami v umění, porozumět sdělením přenášeným hudebním jazykem, vytvářet hodnotící soudy o znějící hudbě apod., tedy pronikat do podstaty hudby.

V produkci nalézají uplatnění vokální, instrumentální a hudebně pohybové činnosti mající charakter nejen reprodukční, ale také výrazně kreativní. V nich žáci rozvíjejí své hudební schopnosti a upevňují získané vědomosti a reprodukční a produkční dovednosti. Součástí těchto činností je hlasový výcvik spojený s intonací, práce s rytmem, hra a tvorba instrumentálních doprovodů, pohybových etud.

Při recepci si žáci prostřednictvím poslechových činností uvědomují a ověřují působení znějící hudby. Hudba zde vystupuje v „instruktivní podobě“ a umožňuje vyvozovat nové hudebně teoretické poznatky a dávat je do souvislostí s poznatky již získanými (např. poznávání typických hudebně výrazových prostředků a jejich užití ve skladbě apod.).

Reflexe jako třetí, vysoce „syntetizující“ hudební činnost (v triádě produkce – recepce – reflexe), znamená nejvyšší stupeň poznávací činnosti umožňující „komplexní interpretaci hudebního díla i hudebních objektů“. Tato „komplexní interpretace“ obnáší zařazování znějící hudby do uměleckého období, určování stylu, žánru, formy díla, vytváření hodnotících soudů, zabývání se zvláštnostmi přístupu k interpretaci hudebního díla, významem a poselstvím díla vzhledem k určité umělecké a historické epoše, problematikou „konzumace“ hudby vzhledem k jejímu funkčnímu zařazení, problematikou „uměleckého provozu“ apod.

Výtvarný obor navazuje svým obsahem a cíli na Výtvarnou výchovu v základním vzdělávání a vede žáka k uvědomělému užívání vizuálně obrazných prostředků na úrovni smyslových dispozic a na úrovni subjektivně osobnostní a sociální.

Výtvarný obor pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy (s obrazem, sochou, designem, vzhledem krajiny, architekturou, stylem oblečení, filmem, novými médii apod.), které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. V oblasti osobnostní jsou specifickým nástrojem prožívání a poznávání, v sociální oblasti jsou nástrojem komunikace a vzájemné spolupráce. Vizuálně obrazné znakové systémy zahrnují jak znakové systémy výtvarného umění různých etap a stylů, tak i ostatní produkty vizuální kultury.

Pojetí vizuálně obrazných znaků je z principu pojetím tvořivým, vyplývajícím z porovnání dosavadních a aktuálních zkušeností, předpokládajícím experimentální fázi vzniku těchto znaků a jejich ověřování poznáváním a komunikací. Z těchto pozic Výtvarný obor přistupuje k uměleckému procesu v celistvosti umělecké tvorby, recepce a interpretace.

Vzdělávací obsah Výtvarného oboru je vnitřně členěn do dvou základních okruhů pojímaných v kontextech historických a sociokulturních, v jejich vývoji a proměnách.

První okruh představují Obrazové znakové systémy umožňující vytváření aktivních, individuálně založených postojů k obsahům obrazové komunikace. Při tvorbě využívá vizuálně obrazná vyjádření vlastní, umělecká i uplatňovaná v běžné komunikaci (včetně užití dostupných technologických prostředků, jako je fotografie, video, film, ICT). Obrazové znakové systémy umožňují reflektování osobního místa žáka ve světě vizuální kultury jako vnímatele, interpreta a jako tvůrce komunikačního obsahu s uvědoměním si oblasti jeho účinku.

Druhý okruh představují Znakové systémy výtvarného umění umožňující žákovi osobní účast a aktivní vstupování do výtvarného uměleckého procesu. Reflektování vlastních prožitků, postojů a zkušeností získaných prostřednictvím experimentálního přístupu k uměleckým vizuálně obrazným prostředkům. Na tomto základě si vytváří přehled o vizuálně obrazných vyjádřeních jednotlivých směrů výtvarného umění, zejména od konce 19. století do současnosti

Vzdělávací obsah je realizován prostřednictvím tvůrčích činností, v jejichž očekávaných výstupech se propojují hlediska tvorby, recepce a interpretace tak, aby se dále rozvíjela smyslová citlivost, uplatňovala žákova subjektivita a ověřovaly se komunikační účinky vizuálně obrazného vyjádření.

Při těchto tvůrčích činnostech se pracuje jak se znaky s ustáleným významem, tak se znaky, jejichž význam se vytváří a proměňuje. Výtvarný obor spolupracuje s obory, které rozvíjejí obraznost dalšími specifickými prostředky (hudba, literatura, dramatické obory aj.).

Vzdělávání v této oblasti kromě hlubšího poznání výtvarného, hudebního a dalších druhů umění vede žáka k reflektování uměleckého procesu v jeho celistvosti a uměleckých oborů v jejich vzájemných vazbách a přesazích. Takto pojímané vzdělávání je rozvíjeno tématem Umělecká tvorba a komunikace, které má integrativní charakter. Vzdělávací obsah tématu umožňuje žákovi pochopit základní principy umělecké tvorby a procesu komunikace v umění a prohlubuje jeho schopnost reflexe umění a kultury jako celku. Téma Umělecká tvorba a komunikace je povinným vzdělávacím obsahem a musí být do ŠVP zařazeno tak, aby každý žák dostal možnost se s ním seznámit.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznávání a porozumění umění prostřednictvím soustředěné a vědomé reflexe a vlastní tvorby, sledování a hodnocení umění na pozadí historických, společenských a technologických změn;
- chápání umění jako specifického a nezastupitelného způsobu komunikace probíhající mezi všemi účastníky uměleckého procesu, k schopnosti odlišovat podstatné znaky jednotlivých druhů umění na základě porovnávání a uvědomování si jejich shodností a odlišností;
- užívání jazyka umění jako prostředku k vyjádření nejrůznějších jevů, vztahů, prožitků, emocí a představ a k schopnosti svůj způsob vyjádření hodnotit, porovnávat a nabízet ostatním členům society;
- aktivnímu podílení se na vytváření vstřícné a podnětné atmosféry (na základě porozumění, tolerance, ale i kritičnosti) pro poznávání a porozumění kulturním hodnotám, projevům a potřebám různorodých sociálních skupin, etnik a národů a na vytváření pozitivního vztahu ke kulturnímu bohatství současnosti i minulosti;
- uvědomování si vlivu výchovy a vzdělání na rozvoj tvořivé osobnosti v roli tvůrce, interpreta a recipienta a na kvalitu její účasti v uměleckém procesu.

1.1.1. Estetická výchova výtvarná

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Estetická výchova výtvarná vychází z obsahu vzdělávacího oboru Výtvarný obor (stanoveného RVP G), naplňuje část vzdělávací oblasti Umění a kultura. V předmětu je zařazen společný vzdělávací obsah Hudebního i Výtvarného oboru integrujícího tématu Umělecká tvorba a komunikace. Předmět navazuje na učivo stanovené v RVP – ZV, které rozšiřuje a dále prohlubuje.

Do předmětu jsou také řazeny některé okruhy průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Mediální výchova.

Výtvarná část Estetické výchovy je vnitřně rozdělena do dvou základních okruhů, jež jsou dány kontextem historickým a sociokulturním. První okruh je založen na žákově vnímání obrazových znakových systémů umožňujících vytváření individuálních postojů k obsahu obrazové komunikace, aniž by se vynechalo užití dostupných technologických prostředků (fotografie, video, film). Tyto obrazové znakové systémy umožňují najít místo žáka ve sféře vizuální kultury jako diváka, interpreta i tvůrce komunikačního obsahu s uvědoměním si oblasti jeho účinku. Druhý okruh představují znakové systémy výtvarného umění, které umožňují žákovi osobní účast a aktivní vstupování do výtvarného uměleckého procesu. Je kladen důraz na vlastní prožitek, postoj a zkušenost prostřednictvím experimentálního přístupu k uměleckým vizuálně obrazným prostředkům. Na tomto základě si vytváří přehled o vizuálně obrazných vyjádřeních jednotlivých směrů výtvarného umění od počátku vzniku do současnosti.

Tento vyučovací předmět spolupracuje s jinými předměty, jako jsou Český jazyk a literatura, Dějepis, Základy společenských věd, doplňuje je a navazuje souvislosti. Výtvarný obor může vycházet i z mimoškolních aktivit žáků, které rozvíjejí obraznost dalšími specifickými prostředky (hudba, literatura, dramatické obory aj.). Vzdělávací obsah tématu umožňuje žákovi pochopit základní principy umělecké tvorby a procesu komunikace v umění a prohlubuje jeho schopnost reflexe umění a kultury jako celku.

Časové a organizační vymezení

Estetická výchova výtvarná se vyučuje v 1. a 2. ročníku (viz učební plán předmětu).

Třída se dělí na dvě skupiny dle výběru žáků, část si volí Výtvarnou výchovu, část Hudební. V takto rozdělených skupinách je prostor pro samostatnou činnost, komunikaci v oboru, rozbor a interpretace uměleckých děl, na diskuze aj.

Výuka probíhá v odborné učebně výtvarné výchovy, případně v učebnách výpočetní techniky nebo mimo budovu školy (práce v plenéru, exkurze, návštěvy výstav).

Výuka předmětu se zakládá na výkladu, samostatné výtvarné činnosti žáků, interpretaci uměleckých děl, práci s uměleckým dílem a odborným textem, referátech a seminárních pracích. Součástí výuky je i sledování videoukázek. Učitel různými metodami ověřuje získané dovednosti žáka i jeho vědomosti (písemný test, samostatná interpretace zadaného úkolu, domácí příprava, konzultace). Žáci pracují samostatně i ve skupině na řešení problémů, vytváření nových skutečností a přemýšlejí nad jejich uplatněním. Na výsledcích se učí kritice, sebekritice a hodnocení reality kolem sebe. Žáci jsou výukou motivováni k účasti v uměleckých soutěžích: výtvarných, fotografických, případně i divadelních a dalších, které s uměním souvisí, případně k jejich samostatné organizaci.

Výchovné a vzdělávací strategie

V předmětu Estetická výchova výtvarná budou rozvíjeny následující klíčové kompetence:

Kompetence k učení

Učitel:

- zadává jednotlivé úkoly tak, aby si každý žák mohl sám promyslet, zorganizovat a zhodnotit vlastní činnost,
- vede žáky k propojování nových informací s již dříve nabytými informacemi,
- podporuje prezentaci vlastní práce žáků, pomáhá uvědomit si svůj pokrok a zároveň pomáhá přijmout kritiku jak učitele, tak spolužáků,
- využívá kladného hodnocení k motivaci pro další výtvarnou činnost.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadává úkoly způsobem, který nutí žáky hledat informace i řešení a umožňuje volbu různých postupů.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vytváří dostatek prostoru pro střetávání a komunikaci různými formami (ústně, písemně, pomocí technických prostředků, výtvarnými prostředky),
- dohlíží na dodržování etiky komunikace (naslouchání, respektování originálních či odlišných názorů), posiluje vědomí důležitosti kultivovaného jazykového i výtvarného projevu.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- dodává žákům sebedůvěru a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá,
- klade důraz zejména na individuální přístup k žákům a na rozvoj jejich schopností, v průběhu výuky zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků,
- vede žáky k vyjádření vlastního názoru, pocitu a k toleranci názoru druhých.

Kompetence občanské

Učitel:

- podporuje občanské cítění žáků při vytváření výtvarných prací,
- organizuje návštěvy výstav podle aktuální situace, a umožňuje tak žákům společné prožívání a vnímání uměleckého díla a rozvíjení jejich kulturního rozhledu,
- vede žáky ke sledování kulturních událostí v jejich životě.

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- motivuje žáky k rozhodování o výběru volitelných předmětů
- umožňuje žákům zapojit se a realizovat různě náročné společné projekty,
- umožňuje žákům hledat témata na základě jejich osobních preferencí a individuálního zájmu,
- motivuje žáky k účasti na soutěžích a mimoškolních aktivitách.

Učební plán předmětu

Ročník	I	II
Dotace	2	2
Povinnost (skupina)	volitelný (Estetická výchova)	volitelný (Estetická výchova)

Dotace skupiny	2	2
----------------	---	---

Průřezová témata

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

- **MEDIÁLNÍ VÝCHOVA:**
 - Média a mediální produkce
 - Uživatelé
- **OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA:**
 - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
- **VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH:**
 - Žijeme v Evropě

1. ročník - dotace: 2

Úvod do předmětu

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ● na příkladech vysvětlí umělecký výraz jako neukončený a nedefinitivní ve svém významu; uvědomuje si vztah mezi subjektivním obsahem znaku a významem získaným v komunikaci 	<ul style="list-style-type: none"> - základní rozdělení a datace - charakteristika pojmů: umění a kultura - pomocné vědy, související obory - významné galerie a muzea ve světě i u nás

Pravěké umění

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ● na příkladech uvede vliv společenských kontextů a jejich proměn na interpretaci obsahu vizuálně obrazného vyjádření a jeho účinku v procesu komunikace ● na příkladech objasní vliv procesu komunikace na přijetí a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření; aktivně vstupuje do procesu komunikace a respektuje jeho pluralitu ● na příkladech vysvětlí umělecký výraz jako neukončený a nedefinitivní ve svém významu; uvědomuje si vztah mezi subjektivním obsahem znaku a významem získaným v komunikaci ● na příkladech uvádí příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů a objasní širší společenské a filozofické okolnosti vzniku uměleckých děl 	<ul style="list-style-type: none"> - počátky umění - periodizace - pravěké malby a stavby - počátky užitého umění - naleziště a lokality - muzejní sbírky

Výtvarné umění starověku

výstupy	učivo
---------	-------

<ul style="list-style-type: none"> • v konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření vlastní i umělecké tvorby identifikuje pro ně charakteristické prostředky • na příkladech uvede vliv společenských kontextů a jejich proměn na interpretaci obsahu vizuálně obrazného vyjádření a jeho účinku v procesu komunikace • na příkladech uvádí příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů a objasní širší společenské a filozofické okolnosti vzniku uměleckých děl 	<ul style="list-style-type: none"> - Mezopotámie - Egypt - základní umění Číny a Indie - Egejská oblast a Kréta - Řecko - Etruské umění - Řím
---	--

Výtvarné umění středověku

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • na příkladech vizuálně obrazných vyjádření uvede, rozliší a porovná osobní a společenské zdroje tvorby, identifikuje je při vlastní tvorbě • na příkladech objasní vliv procesu komunikace na přijetí a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření; aktivně vstupuje do procesu komunikace a respektuje jeho pluralitu • své aktivní kontakty a získané poznatky z výtvarného umění uvádí do vztahů jak s aktuálními i historickými uměleckými výtvarnými projevy, tak s ostatními vizuálně obraznými vyjádřeními, uplatňovanými v běžné komunikaci • vytváří si přehled uměleckých vizuálně obrazných vyjádření podle samostatně zvolených kritérií • na konkrétních příkladech vysvětlí, jak umělecká vizuálně obrazná vyjádření působí v rovině smyslové, subjektivní i sociální a jaký vliv má toto působení na utváření postojů a 	<ul style="list-style-type: none"> - výtvarné umění raného středověku - křesťanské antické umění - umění raně středověké Evropy - byzantské umění - předrománské období - výtvarné umění vrcholného středověku - románské umění - gotické umění

Výtvarné umění počátku novověku

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • v konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření vlastní i umělecké tvorby identifikuje pro ně charakteristické prostředky • na příkladech uvede vliv společenských kontextů a jejich proměn na interpretaci obsahu vizuálně obrazného vyjádření a jeho účinku v procesu komunikace • své aktivní kontakty a získané poznatky z výtvarného umění uvádí do vztahů jak s aktuálními i historickými 	<ul style="list-style-type: none"> - renesance - periodizace - základní architektonické prvky - významné osobnosti

<p>výtvarnými projevy, tak s ostatními vizuálně obraznými vyjádřeními, uplatňovanými v běžné komunikaci</p> <ul style="list-style-type: none"> • vytváří si přehled uměleckých vizuálně obrazných vyjádření podle samostatně zvolených kritérií 	
--	--

Výtvarné techniky a teorie

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách a chápe ji jako základní faktor rozvoje své osobnosti; dokáže objasnit její význam v procesu umělecké tvorby i v životě • v konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření vlastní i umělecké tvorby identifikuje pro ně charakteristické prostředky • na příkladech uvede vliv společenských kontextů a jejich proměn na interpretaci obsahu vizuálně obrazného vyjádření a jeho účinku v procesu komunikace • na příkladech vizuálně obrazných vyjádření uvede, rozliší a porovná osobní a společenské zdroje tvorby, identifikuje je při vlastní tvorbě • na příkladech objasní vliv procesu komunikace na přijetí a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření; aktivně vstupuje do procesu komunikace a respektuje jeho pluralitu • na příkladech vysvětlí umělecký výraz jako neukončený a nedefinitivní ve svém významu; uvědomuje si vztah mezi subjektivním obsahem znaku a významem získaným v komunikaci • nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky pro uskutečňování svých projektů • využívá znalosti aktuálních způsobů vyjadřování a technických možností zvoleného média pro vyjádření své představy • charakterizuje obsahové souvislosti vlastních vizuálně obrazných vyjádření a konkrétních uměleckých děl a porovnává výběr a způsob užití prostředků • na konkrétních příkladech vysvětlí, jak umělecká vizuálně obrazná vyjádření působí v rovině smyslové, subjektivní i sociální a jaký vliv má toto působení na utváření postojů a hodnot 	<ul style="list-style-type: none"> - výtvarné techniky - dekalk - kresba tužkou a tuší - malba temperou - akvarel - práce s jinými materiály - výtvarné pojmy - teorie výtvarného umění - kompozice - výklad díla - symbolika - teorie barvy

2. ročník - dotace: 2

Výtvarné umění novověku

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ● rozpoznává specifické vizuálně obrazných znakových systémů a zároveň vědomě uplatňuje jejich prostředky k vytváření obsahu při vlastní tvorbě a interpretaci ● objasní roli autora, příjemce a interpreta při utváření obsahu a komunikačního účinku vizuálně obrazného vyjádření ● na příkladech uvede vliv společenských kontextů a jejich proměn na interpretaci obsahu vizuálně obrazného vyjádření a jeho účinku v procesu komunikace ● pojmenuje účinky vizuálně obrazných vyjádření na smyslové vnímání, vědomě s nimi pracuje při vlastní tvorbě za účelem rozšíření citlivosti svého smyslového vnímání ● vysvětlí umělecký znakový systém jako systém vnitřně diferencovaný a dokáže v něm rozpoznat a nalézt umělecké znaky od objevných až po konvenční ● objasní podstatné rysy magického, mytického, univerzalistického, modernistického přístupu k uměleckému procesu, dokáže je rozpoznat v současném umění a na příkladech vysvětlí posun v jejich obsahu ● rozlišuje umělecké slohy a umělecké směry (s důrazem na umění od konce 19. století do současnosti), z hlediska podstatných proměn vidění a stavby uměleckých děl a dalších vizuálně obrazných vyjádření ● své aktivní kontakty a získané poznatky z výtvarného umění uvádí do vztahů jak s aktuálními i historickými uměleckými výtvarnými projevy, tak s ostatními vizuálně obraznými vyjádřeními, uplatňovanými v běžné komunikaci ● na konkrétních příkladech vysvětlí, jak umělecká vizuálně obrazná vyjádření působí v rovině smyslové, subjektivní i sociální a jaký vliv má toto působení na utváření postojů a 	<ul style="list-style-type: none"> - manýrismus - barokní umění - klasicizující baroko - selské baroko - barokní gotika - rokoko

<ul style="list-style-type: none"> • vytváří si přehled uměleckých vizuálně obrazných vyjádření podle samostatně zvolených kritérií • na příkladech uvádí příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů a objasní širší společenské a filozofické okolnosti vzniku uměleckých děl • charakterizuje obsahové souvislosti vlastních vizuálně obrazných vyjádření a konkrétních uměleckých děl a porovnává výběr a způsob užití prostředků 	
---	--

Umění konce 18. a 19. století

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznává specifičnosti různých vizuálně obrazných znakových systémů a zároveň vědomě uplatňuje jejich prostředky k vytváření obsahu při vlastní tvorbě a interpretaci • v konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření vlastní i umělecké tvorby identifikuje pro ně charakteristické prostředky • objasní roli autora, příjemce a interpreta při utváření obsahu a komunikačního účinku vizuálně obrazného vyjádření • na příkladech uvede vliv společenských kontextů a jejich proměn na interpretaci obsahu vizuálně obrazného vyjádření a jeho účinku v procesu komunikace • při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti, rozpozná jejich vliv a individuální přínos pro tvorbu, interpretaci a přijetí vizuálně obrazných vyjádření • na příkladech vizuálně obrazných vyjádření uvede, rozliší a porovná osobní a společenské zdroje tvorby, identifikuje je při vlastní tvorbě • rozlišuje umělecké slohy a umělecké směry (s důrazem na umění od konce 19. století do současnosti), z hlediska podstatných proměn vidění a stavby uměleckých děl a dalších vizuálně obrazných vyjádření • své aktivní kontakty a získané poznatky z výtvarného umění uvádí do vztahů jak s aktuálními i historickými uměleckými výtvarnými projevy, tak s ostatními vizuálně obraznými vyjádřeními, uplatňovanými v běžné komunikaci • na konkrétních příkladech vysvětlí, jak umělecká vizuálně obrazná vyjádření působí 	<ul style="list-style-type: none"> - klasicismus - romantismus - realismus - impresionismus - postimpresionismus - historizující slohy - symbolismus - secese

<p>vliv má toto působení na utváření postojů a hodnot</p> <ul style="list-style-type: none"> • na příkladech uvádí příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů a objasní širší společenské a filozofické okolnosti vzniku uměleckých děl 	
--	--

Umění 20. století

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • na příkladech objasní vliv procesu komunikace na přijetí a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření; aktivně vstupuje do procesu komunikace a respektuje jeho pluralitu • uvědomuje si význam osobně založených podnětů na vznik estetického prožitku; snaží se odhalit vlastní zkušenosti i zkušenosti s uměním, které s jeho vznikem souvisejí • dokáže vystihnout nejpodstatnější rysy dnešních proměn a na příkladech uvést jejich vliv na proměnu komunikace v uměleckém procesu • objasní podstatné rysy aktuálního (pluralitního, postmodernistického) přístupu k uměleckému procesu a na základě toho vysvětlí proces vzniku „obecného vkusu“ a „estetických norem“ • vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci uměleckého díla a zejména k porozumění uměleckým dílům současnosti • rozlišuje umělecké slohy a umělecké směry (s důrazem na umění od konce 19. století do současnosti), z hlediska podstatných proměn vidění a stavby uměleckých děl a dalších vizuálně obrazných vyjádření • na konkrétních příkladech vysvětlí, jak umělecká vizuálně obrazná vyjádření působí v rovině smyslové, subjektivní i sociální a jaký vliv má toto působení na utváření postojů a hodnot • na příkladech uvádí příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů a objasní širší společenské a filozofické okolnosti vzniku uměleckých děl 	<ul style="list-style-type: none"> - umění první poloviny 20. století ve světě - kubismus - funkcionalismus - dadaismus - futurismus - expresionismus - surrealismus - design, fotografie - umění druhé poloviny 20. století ve světě - modernismus a postmoderna - abstraktní umění - op-art, pop-art - kinetické umění - design, fotografie - umění 20. století v našich zemích

Výtvarné techniky a teorie

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • porovnává různé znakové systémy, např. mluveného i psaného jazyka, hudby, dramatického umění 	<ul style="list-style-type: none"> - výtvarné techniky - kresba tužkou a tuší - malba temperou

<ul style="list-style-type: none"> ● rozpoznává specifické rozdíly různých vizuálně obrazných znakových systémů a zároveň vědomě uplatňuje jejich prostředky k vytváření obsahu při vlastní tvorbě a interpretaci ● v konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření vlastní i umělecké tvorby identifikuje pro ně charakteristické prostředky ● při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti, rozpozná jejich vliv a individuální přínos pro tvorbu, interpretaci a přijetí vizuálně obrazných vyjádření ● pojmenuje účinky vizuálně obrazných vyjádření na smyslové vnímání, vědomě s nimi pracuje při vlastní tvorbě za účelem rozšíření citlivosti svého smyslového vnímání ● vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci uměleckého díla a zejména k porozumění uměleckým dílům současnosti ● nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky pro uskutečňování svých projektů ● samostatně experimentuje s různými vizuálně obraznými prostředky, při vlastní tvorbě uplatňuje také umělecké vyjadřovací prostředky současného výtvarného umění ● na konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření objasní, zda a jak se umělecké vyjadřovací prostředky výtvarného umění od konce 19. století do současnosti promítají do aktuální obrazové komunikace ● využívá znalosti aktuálních způsobů vyjadřování a technických možností zvoleného média pro vyjádření své představy 	<ul style="list-style-type: none"> - akvarel - práce s jinými materiály - plastika - výtvarné řešení prostoru - výtvarné pojmy - teorie výtvarného umění - kompozice - teorie barvy - výklad - symbolika
--	--